

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33738
Nom	Educació inclusiva
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau de Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau de Pedagogia	106 - Política Educativa II	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
LOPEZ TORRIJO, MANUEL	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

L'assignatura "EDUCACIÓ INCLUSIVA" cerca ajudar a aprofundir la capacitat professional dels futurs pedagogs en l'àmbit de l'atenció a la diversitat, sens dubte una de les innovacions majors que han compromés i enriquit els sistemes educatius contemporanis.

Des de les perspectives de treball del Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació, s'ofereix amb aquesta optativa una visió dels principis, teories, cultures, polítiques i pràctiques que estan vertebrant l'atenció educativa de l'alumnat, en tota la diversitat de les seves capacitats, limitacions i necessitats

L'assignatura convida igualment a l'aprofundiment d'anàlisi que concretin les propostes pràctiques referides a sectors específics: persones amb diversitat funcional, alumnes amb entorns desfavorables, immigrants, alumnes amb altes capacitats, ... i això, no només en els nivells de l'educació formal, sinó en l'educació no-formal, tant com en aquelles etapes prèvies al sistema educatiu i la formació al llarg de tota la vida.

En suma, s'ofereix una capacitat pedagògica per analitzar, dissenyar, aplicar i avaluar polítiques, organitzacions i pràctiques educatives –locals, nacionals i internacionals- que condueixin a instaurar una societat realment inclusiva.

Finalment fomenta la cerca, anàlisi i valoració de les fonts documentals –legislatives, institucionals, pràctiques, de recerca- que concreten aquesta invariant educativa, amb la finalitat d'afermar els valors, actituds i criteris que han d'orientar la pràctica professional dels futurs professionals de la pedagogia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1307 - Grau de Pedagogia

- Que els estudiants adquirisquen la capacitat de resoldre problemes i prendre decisions.
- Que els estudiants desenrotllen una capacitat crítica i autocrítica.
- Que els estudiants adquirisquen la capacitat per a integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en distints contextos.
- Que els estudiants adquirisquen el compromís ètic actiu amb els drets humans i amb la sostenibilitat.
- Que els estudiants adquirisquen compromís amb la identitat, desenvolupament i ètica professional
- Que els estudiants siguen capaços de dissenyar plans, programes, projectes accions i recursos educatius en diferents contextos.
- Que els estudiants siguen capaços de realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives.
- Que els estudiants coneguen els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat en educació i desenrotllen i coordinen intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat, religió i discapacitat.
- Que els estudiants siguen capaços de conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional.
- Que els estudiants coneguen i analitzen les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes educatives.

- Que els estudiants desenrotllen estratègies i tècniques per a promoure la participació i l'aprenentatge al llarg de la vida.
- Que els estudiants siguin capaços d'avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'organitzar i gestionar centres, institucions, servicis i recursos educatius i formatius.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer els fonaments, principis, teories, enfocaments i problemàtica de l'Educació Inclusiva.
- Cultivar en si mateixos, en l'educació i en la societat els valors i actituds implícits en l'Educació Inclusiva.
- Conèixer i valorar les propostes de les Declaracions Internacionals en pro d'una educació realment inclusiva.
- Valorar i proposar polítiques que desenvolupin la igualtat d'oportunitats, la no discriminació, l'accessibilitat universal i l'equitat educativa.
- Dissenyar i valorar pràctiques inclusives que assegurin una educació real i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment pel més desfavorit.
- Dissenyar mesures organitzatives i didàctiques que desenvolupin els principis de l'educació inclusiva.
- Assentar les bases d'una societat inclusiva a partir de les pràctiques educatives equitatives.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1.- Procés històric: de l'Educació Especial a la integració educativa i EI

2. 2.- Fonaments, principis, enfocaments i perspectives teòriques de la EI

3. 3.- Consagració d'un dret: Declaracions Internacionals.

4. 4.- Tendències internacionals en Educació Inclusiva

5. 5.- El model italià d'integració educativa.

6. 6.- La *EI a Espanya: polítiques i pràctiques nacionals i autonòmiques.

7. 7.- L'Educació Inclusiva en la Comunitat València: polítiques i pràctiques (I II)

8. 8.- Programes, mesures, recursos i experiències per a l'atenció a la diversitat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- Exposicions per part del professor i/o de l'alumnat per a presentar, aprofundeix i valorar els diferents continguts temàtics.
- Cerca i estudi crític de fonts documentals, normatives, experiències, propostes teòriques, estudis, investigacions,...
- Aproximació a la realitat personal, educativa i social de l'alumnat amb capacitats, limitacions i necessitats diferents, així com amb diversitat funcional i social.
- Experiències d'experts en gestió i aplicació de programes.
- Disseny, elaboració i exposició a la classe d'un estudi sobre l'Educació Inclusiva en diferents enfocaments i orientacions (polítiques educatives, pràctiques per nivells del sistema educatiu, pràctiques per discapacitats, propostes de programes...).
- Revisió i orientació del treball individual i en grup.
- Aprofundiment mitjançant tasques optatives proposades per l'alumnat i el professor.
- Assajos escrits. Assistència i participació en les classes. Seminaris. Tallers.

AVALUACIÓ

CRITERIS:

- Coneixement dels problemes, tendències i propostes polítiques, pedagògiques i socials respecte a l'educació inclusiva.
- Anàlisi crítica d'aquests plantejaments i experiències.
- Aprofundiment mitjançant el desenvolupament de propostes teòriques i/o pràctiques
- Desenvolupament dels valors i actituds inclusives de: compromís professional, respecte, empatia i responsabilitat amb les limitacions i necessitats diverses, equitat i solidaritat.
- Presentació formal correcta dels treballs escrits i exposicions en la classe.

INSTRUMENTS:

- Examen escrit sobre els continguts de l'assignatura: 60%. Recuperable. És indispensable tindre aprovada aquest apartat.
- Treball individual o en grup escrit d'aprofundiment pràctic: 20%. Recuperable. És opcional presentar-ho oralment a la classe. És indispensable tindre aprovada aquest apartat.
- Participació en les activitats de classe i ampliació optativa de continguts i materials: 20% (Tallers; participació en Ponències d'experts externs; participació habitual en classes;...). No recuperable.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- h t t p : / / w w w . c e r m i . e s / ColeccionesCermi/ConvencionONU/Lists/Coleccion/Attachments/7/EL%20IMPACTO%20de%20la%20C.%20ORDEN 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con sistema educativo valenciano. [2019/4442]
- DECRETO 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el que se desarrollan los principios de equidad y de inclusión educativa valenciano. [2018/7822]
- Booth, T.& Ainscow, M. (2015). Guía para la Educación Inclusiva. Desarrollando el aprendizaje y la participación escolares. OEI: FUHEM
- Arnaiz, P. (2003). Educación Inclusiva: una escuela para todos. Málaga: Ediciones Aljibe.
- Carbonell, R. (2009). Educación Especial en Europa. Valencia: Tirant Lo Blanc.
- López-Torrijo, M. y Carbonell, R. (2005). La integración Educativa y social. Barcelona: Ariel.
- Vega, A. (2011). La infancia robada. Barcelona: Editorial Da Vinci.
- Vega, A. (2000). La educación ante la discapacidad. Hacia una respuesta social de la escuela. Valencia: NauLlibre
- Vega, A. y López-Torrijo, M. (2011). Personas con discapacidad: desde la exclusión a la plena ciudadanía. Sociológica de Pensamiento Crítico, vol. 5 (1), 123-155.
- López Torrijo, M. (2009). El derecho a una educación (inclusiva) de las personas con discapacidad en las Declaraciones Internacionales. En Berruezo, R. y Conejero, S., El largo camino hacia una educación inclusiva. La educación especial y social el siglo XIX a nuestros días, (161-170). Pamplona: Universidad Pública de Navarra, Vol. I
- Barton, L. (2008). Superar las barreras de la discapacidad. Madrid: Morata
- SEEC (2018) XVI CONGRESO NACIONAL DE EDUCACIÓN COMPARADA Educación e Inclusión: Aportes y perspectivas desde la Educación Comparada para la equidad.
- SLee, R. (2012). La escuela extraordinaria. Exclusión, escolarización y educación inclusiva. Madrid: Morata.
- Ainscow, M. (2014). Desarrollo de escuelas inclusivas. Madrid: Narcea Ediciones (4ª edic).
- Echeita, G. (2006) Educación para la inclusión o educación sin exclusiones. Madrid: Narcea ediciones.

Castillo, T. (2013). Aprendiendo a vivir. Torrelavega: Ediciones AMICA

AMICA (2018). Dirigir con la persona. Hacia un modelo de gestión compartida. Torrelavega: Ediciones AMICA

Complementàries

- Vega, A. (2003). La educación Social ante la discapacidad. Málaga: Ediciones Aljibe.

Casanova, M.A. (2016). Educación Inclusiva, un modelo para el futuro. Madrid: La Muralla.

Hernández, D., López-Torrijo, M. y Panera, I. (2010). La atención a la diversidad en la Comunidad Valenciana. En L.M. Lázaro y A. Payá, Desigualdades y educación. Una perspectiva internacional, (1071-1089). Valencia: Departamento de Educación Comparada e Historia de la Educación de la Universitat de Valencia. <http://cudap.uv.es/index.php/inicio.html>.

Arnaiz, P. e Illán, N. (2009). Didáctica y organización en educación especial. Málaga: Aljibe.

(2018) Ministerio de Educación: <https://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/estudiantes/educacion-inclusiva/alumnado-necesidades-especiales.html> Texto referencia

Castillo, T. (2013). Déjame intentarlo. La discapacidad: hacia una visión creativa de las limitaciones humanas. Torrelavega: Ediciones AMICA

Castillo, T. (2013). Avanzar en mi independencia. El derecho a la autonomía personal. Torrelavega: Ediciones AMICA

Casanova, M.A. (2015). Diseño curricular e innovación educativa. Madrid: La Muralla.

Gutiérrez, J.N., del Barrio J.A. y Borragán, A. (2002). Estilos de aprendizaje y atención a la diversidad. Santander: Centro Asociado de la UNED en Cantabria.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.- Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent

2.- Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diverses activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.

3.- Metodologia Docent

- *Pujada de materials a l'Aula virtual*
- *Videoconferència síncrona BBC*
- *Ponències d'experts i experiències inclusives (presencials o per BBC síncrones).*
- *Desenvolupament de projectes.*
- *Exposicions a classe dels treballs individuals o en grup (presencials o per BBC síncrones)*
- *Tallers pràctics.*
- *Tutories per videoconferència.*
- *Fòrum en Aula Virtual*
- *Propostes d'activitats per Aula Virtual.*

4.- Avaluació

- *Proves objectives (presencials)*
- *Proves escrites obertes (presencials o distribuïdes en aula virtual)*
- *Proves d'avaluació per projectes*
- *Exposicions davant la classe (presencials o per BBCsíncrones).*
- *Participació a tallers.*